

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ಷೋಡಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಷೋಡಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ವೃದ್ಧೇನ ಕುಲಪತಿನಾ ಸಹ ಬಹೂನಾಂ ಮುನೀನಾಂ ಚಿತ್ರಕೂಟಂ
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾನ್ಯಸ್ಮಿನ್ನಾಶ್ರಮೇ ಗಮನಂ

ಪ್ರತಿಯಾತೇ ತು ಭರತೇ ವಸನ್ ರಾಮಸ್ತದಾ ವನೇ |
ಲಕ್ಷಯಾಮಾಸ ಸೋದ್ವೇಗಮಥೌತ್ಸುಕ್ಯಂ ತಪಸ್ವಿನಾಂ || 2.116.1 ||

ಯೇ ತತ್ರ ಚಿತ್ರಕೂಟಸ್ಯ ಪುರಸ್ತಾತ್ ತಾಪಸಾಶ್ರಮೇ |
ರಾಮಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ನಿರತಾಸ್ತಾನಲಕ್ಷಯದುತ್ಸುಕಾನ್ || 2.116.2 ||

ನಯನ್ಯೈರ್ಭುಕುಟೀಭಿಶ್ಚ ರಾಮಂ ನಿರ್ದಿಶ್ಯ ಶಂಕಿತಾಃ |
ಅನ್ಯೋನ್ಯಮುಪಜಲ್ಪಂತಃ ಶನೈಶ್ಚಕ್ರಮಿಥಃ ಕಥಾಃ || 2.116.3 ||

ತೇಷಾಮೌತ್ಸುಕ್ಯಮಾಲಕ್ಷ್ಯ ರಾಮಸ್ತಾತ್ವತ್ನಿ ಶಂಕಿತಃ |
ಕೃತಾಂಜಲಿರುವಾಚೇದಮೃಷಿಂ ಕುಲಪತಿಂ ತತಃ || 2.116.4 ||

ನ ಕಶ್ಚಿದ್ ಭಗವನ್ ಕಿಂಚಿತ್ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಮಿದಂ ಮಯಿ |
ದೃಶ್ಯತೇ ವಿಕೃತಂ ಯೇನ ವಿಕ್ರಿಯಂತೇ ತಪಸ್ವಿನಃ || 2.116.5 ||

ಪ್ರಮಾದಾಚ್ಚರಿತಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಕಚ್ಚಿನ್ನಾವರಜಸ್ಯ ಮೇ |
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯರ್ಷಿಭಿದ್ವೃಷ್ಟಂ ನಾನುರೂಪಂ ಮಹಾತ್ಮನಃ || 2.116.6 ||

ಕಚ್ಚಿಚ್ಛುಶ್ರೂಷಮಾಣಾ ವಃ ಶುಶ್ರೂಷಣಪರಾ ಮಯಿ |
ಪ್ರಮದಾಭ್ಯುಚಿತಾಂ ವೃತ್ತಿಂ ಸೀತಾ ಯುಕ್ತಾಂ ನ ವರ್ತತೇ || 2.116.7 ||

ಅಧರ್ಷಿರ್ಜರಯಾ ವೃದ್ಧಸ್ತಪಸಾ ಚ ಜರಾಂ ಗತಃ |
ವೇಪಮಾನ ಇವೋವಾಚ ರಾಮಂ ಭೂತದಯಾಪರಂ || 2.116.8 ||

ಕುತಃ ಕಲ್ಯಾಣಸತ್ತ್ವಾಯಾಃ ಕಲ್ಯಾಣಾಭಿರತೇಃ ಸದಾ |
ಚಲನಂ ತಾತ ವೈದೇಹ್ಯಾಸ್ತಪಸ್ವಿಷು ವಿಶೇಷತಃ || 2.116.9 ||

ತ್ವನ್ನಿಮಿತ್ತಮಿದಂ ತಾವತ್ ತಾಪಸಾನ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ತತೇ |
ರಕ್ಷೋಭ್ಯಸ್ತೇನ ಸಂವಿಗ್ನಾಃ ಕಥಯಂತಿ ಮಿಥಃ ಕಥಾಃ || 2.116.10 ||

ರಾವಣಾವರಜಃ ಕಶ್ಚಿತ್ ಖರೋ ನಾಮೇಹ ರಾಕ್ಷಸಃ |
ಉತ್ಪಾಟ್ಯ ತಾಪಸಾನ್ ಸರ್ವಾಂಜನಸ್ಥಾನನಿವಾಸಿನಃ || 2.116.11 ||

ಧೃಷ್ಟಶ್ಚ ಜಿತಕಾಶೀ ಚ ನೃಶಂಸಃ ಪುರುಷಾದಕಃ |
ಅವಲಿಪ್ತಶ್ಚ ಪಾಪಶ್ಚ ತ್ವಾಂ ಚ ತಾತ ನ ಮೃಷ್ಯತೇ || 2.116.12 ||

ತ್ವಂ ಯದಾಪ್ರಭೃತಿ ಹ್ಯಸ್ಮಿನ್ನಾಶ್ರಮೇ ತಾತ ವರ್ತಸೇ |
ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ವಿಪ್ರಕುರ್ವಂತಿ ತಾಪಸಾನ್ || 2.116.13 ||

ದರ್ಶಯಂತಿ ಹಿ ಬೀಭತ್ಸೈಃ ಕ್ರೂರೈರ್ಭೀಷಣಕೈರಪಿ |
ನಾನಾರೂಪೈರ್ವಿರೂಪೈಶ್ಚ ರೂಪೈರಸುಖದರ್ಶನೈಃ || 2.116.14 ||

ಅಪ್ರಶಸ್ತೈರಶುಚಿಭಿಃ ಸಂಪ್ರಯುಜ್ಯ ಚ ತಾಪಸಾನ್ |
ಪ್ರತಿಘ್ನಂತ್ಯಪರಾನ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಮನಾರ್ಯಾಃ ಪುರತಃ ಸ್ಥಿತಾನ್ || 2.116.15 ||

ತೇಷು ತೇಷ್ವಾಶ್ರಮಸ್ಥಾನೇಷ್ವಬುದ್ಧಮವಲೀಯ ಚ |
ರಮಂತೇ ತಾಪಸಾಂಸ್ತತ್ರ ನಾಶಯಂತೋಽಲ್ಪಚೇತಸಃ || 2.116.16 ||

ಅವಕ್ಷಿಪಂತಿ ಸ್ತುಗ್ಭಾಂಡಾನಗ್ನೀನ್ ಸಿಂಚಂತಿ ವಾರಿಣಾ |
ಕಲಶಾಂಶ್ಚ ಪ್ರಮರ್ದಂತಿ ಹವನೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ || 2.116.17 ||

ತೈರ್ದುರಾತ್ಮಭಿರಾವಿಷ್ಟಾನಾಶ್ರಮಾನ್ ಪ್ರಜಿಹಾಸವಃ |
ಗಮನಾಯಾನ್ಯದೇಶಸ್ಯ ಚೋದಯಂತ್ಯೃಷಯೋಽದ್ಯ ಮಾಂ || 2.116.18 ||

ತತ್ ಪುರಾ ರಾಮ ಶಾರೀರೀಮುಪಹಿಂಸಾಂ ತಪಸ್ವಿಷು |
ದರ್ಶಯಂತಿ ಹಿ ದುಷ್ಟಾಸ್ತೇ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಮ ಇಮಮಾಶ್ರಮಂ || 2.116.19 ||

ಬಹುಮೂಲಫಲಂ ಚಿತ್ರಮವಿದೂರಾದಿತೋ ವನಂ |
ಅಶ್ವಸ್ಯಾಶ್ರಮಮೇವಾಹಂ ಶ್ರಯಿಷ್ಯೇ ಸಗಣಃ ಪುನಃ || 2.116.20 ||

ಖರಸ್ತ್ವಯ್ಯಪಿ ಚಾಯುಕ್ತಂ ಪುರಾ ರಾಮ ಪ್ರವರ್ತತೇ |
ಸಹಾಸ್ಮಾಭಿರಿತೋ ಗಚ್ಛ ಯದಿ ಬುದ್ಧಿಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ || 2.116.21 ||

ಸಕಲತ್ರಸ್ಯ ಸಂದೇಹೋ ನಿತ್ಯಂ ಯುಕ್ತಸ್ಯ ರಾಘವ |
ಸಮರ್ಥಸ್ಯಾಪಿ ಹಿ ಸತೋ ವಾಸೋ ದುಃಖಮಿಹಾದ್ಯ ತೇ || 2.116.22 ||

ಇತ್ಯುಕ್ತವಂತಂ ರಾಮಸ್ತಂ ರಾಜಪುತ್ರಸ್ತಪಸ್ವಿನಂ |
ನ ಶಶಾಕೋತ್ತರೈರ್ವಾಕ್ಯೈರವಬದ್ಧಂ ಸಮುತ್ಸುಕಂ || 2.116.23 ||

ಅಭಿನಂದ್ಯ ಸಮಾಪೃಚ್ಛ್ಯ ಸಮಾಧಾಯ ಚ ರಾಘವಂ |
ಸ ಜಗಾಮಾಶ್ರಮಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕುಲೈಃ ಕುಲಪತಿಃ ಸಹ || 2.116.24 ||

ರಾಮಃ ಸಂಸಾಧ್ಯ ಋಷಿಗಣಮನುಗಮನಾದ್
ದೇಶಾತ್ ತಸ್ಮಾತ್ ಕುಲಪತಿಮಭಿವಾದ್ಯ ಋಷಿಂ |
ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರೀತೈಸ್ತೈರನುಮತ ಉಪದಿಷ್ಟಾರ್ಥಃ
ಪುಣ್ಯಂ ವಾಸಾಯ ಸ್ವನಿಲಯಮುಪಸಂಪೇದೇ || 2.116.25 ||

ಆಶ್ರಮಮೃಷಿವಿರಹಿತಂ ಪ್ರಭುಃ
ಕ್ಷಣಮಪಿ ನ ಜಹೌ ಸ ರಾಘವಃ |
ರಾಘವಂ ಹಿ ಸತತಮನುಗತಾ -
ಸ್ತಾಪಸಾಶ್ಚಾರ್ಷಚರಿತೇ ಧೃತಗುಣಾಃ || 2.116.26 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಷೋಡಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||